

اتیوپی

مؤسسه گیاهشناسی

پاکشورهای
جهان

پایه و تنظیم: سعید بختیاری

اتیوپی [ETH]

نام رسمی: جمهوری دمکراتیک خلق اتیوپی

نام بین‌المللی: اتیوپی ETHIOPIA

اسامی دیگر: حبشه - آبیسینا ABYSSINA

کشور اتیوپی با ۱٬۰۲۲۱٬۹۰۰ کیلومتر مربع، در نیمکره شمالی، نیمکره شرقی، در شرق قاره آفریقا در کنار دریای سرخ واقع شده است.

این کشور یکی از مرتفع‌ترین کشورهای جهان بوده و قسمت اعظم خاک آن توسط کوهستانهای مرتفع پوشیده شده. سرزمین اتیوپی مشتمل بر بهابانهای پست و یک رشته فلاتهای وسیع کوهستانی است. ارتفاع متوسط فلات مرکزی از ۲٬۰۱۰۰ تا ۲٬۴۰۰ متر است، کوههایی که از آن سربرافراشته مشتمل بر قله‌ء راس دهشان واقع در شمال شرقی دریاچه تانا می‌باشد. فاصله سرزمین اتیوپی از شمال تا جنوب ۱٬۵۷۷ کیلومتر و از شرق تا غرب ۱٬۰۶۳۹ کیلومتر است. طول سواحل این کشور در دریای سرخ ۱٬۰۱۱ کیلومتر می‌باشد، اتیوپی با کشورهای، جیبوتی از شمال شرقی ۴۲۶ کیلومتر، سومالی از جنوب شرقی و شرق ۱٬۰۶۴۵ کیلومتر، کنیا از جنوب ۷۸۵ کیلومتر و سودان از شمال و غرب ۲٬۲۶۶ کیلومتر مرز مشترک دارد.

۱/۲۲٪ از سرزمینهای کشور اتیوپی را جنگل‌ها، ۲/۴۱٪ مراتع و علفزارها، ۷/۱۲٪ اراضی قابل کشاورزی و زیرکشت دائم و ۲۲٪ بقیه اراضی را استفاده‌های گوناگون دربر دارد.

آب و هوای آن در اکثر نقاط معتدل کوهستانی و در بعضی نقاط گرم و مرطوب است. مهمترین رودهای اتیوپی عبارتند از: آباشی (نیل آبی)، آواش، شهبلی، جنالی و تکازی. میزان بارندگی سالیانه در اتیوپی نسبتاً زیاد است. بلندترین نقطه اتیوپی، قله راس دهشان (۴٬۰۶۲۰)،

وسیع‌ترین دریاچه آن، تانا (۲۰۶۰۰ کیلومتر مربع) و بزرگترین جزیره، دهلک بزرگ (۷۵۱ کیلومتر مربع) می‌باشد.

جمعیت اتیوپی در سال ۱۹۸۶ بالغ بر ۴۴،۶۷۵،۷۰۰ نفر بوده و تراکم جمعیت ۳۶/۵ نفر در هر کیلومتر مربع می‌باشد. ۱۱/۳٪ مردم شهرنشین و ۸۸/۷٪ ساکن روستاها هستند و پرجمعیت‌ترین شهر آن آدیس‌آبابا، ۳/۱٪ از کل جمعیت کشور را تشکیل می‌دهد. به لحاظ توزیع سنی ۴۶/۶٪ جمعیت را افراد کمتر از ۱۵ سال، ۲۲/۷٪ را افراد ۱۵ تا ۲۹ سال و ۱۵/۶٪ را افراد ۳۰ تا ۴۴ سال، ۸/۹٪ را افراد ۴۵ تا ۵۹ سال، ۴/۵٪ را افراد ۶۰ تا ۷۴ سال و ۱/۷٪ جمعیت را نیز افراد بالاتر از ۷۵ سال تشکیل داده و متوسط عمر مردان ۳۹/۴ سال و زنان ۴۲/۶ سال است. ۴۹/۸۵٪ از کل جمعیت را مردان و ۵۰/۱۵٪ را زنان در بر گرفته‌اند. میزان تولد ۴۸ در هزار و میزان مرگ و میر ۲۳ در هزار و رشد جمعیت ۲/۵٪ است. میزان مرگ و میر کودکان ۱۵۵ در هر هزار نوزاد می‌باشد.

حکومت این کشور جمهوری بوده و رئیس‌جمهور آن ژنرال - منگیستوهایله ماریام، متولد ۱۹۲۷، منصوب شده در یازدهم فوریه ۱۹۷۷ می‌باشد.

اولین قانون اساسی در سال ۱۹۳۱ از سوی رأس‌تافازی (هایلاسلاسی) تدوین و اعلام گردید. پس از تغییرات و اصلاحاتی در سال ۱۹۵۵ و افزودن چند مصوبه به پارلمان نا سقوط رژیم امپراتوری در سال ۱۹۷۴ معتبر بود.

در طول سالیان گذشته، کمیته هماهنگی نیروهای مسلح (درگو) از راه شورای اجرایی موقت نظامی تصمیمات خود را به مورد اجرا گذاشته است. رئیس شورای اجرایی ضما " ریاست دولت را نیز به عهده دارد. اعضای هفت‌گانه شورای اجرایی همگی عضو «درگو» می‌باشند. حکومت جدید تا کنون بجز تعویض مقامات و مسئولان قضائی تغییر عمده‌ای در ساخت کلی قوه مقننه که مبتنی بر قانون اساسی قبلی می‌باشند داده است. بر اساس آخرین تقسیمات کشوری از ۱۴ ایالت تشکیل گردیده و زیر نظر دولت مرکزی اداره می‌شوند که مشخصات آنها به شرح ذیل می‌باشد:

نام ایالت	مساحت ایالت (کیلومتر مربع)	جمعیت ایالت (۱۹۸۴)	مرکز ایالت	جمعیت مرکز (۱۹۸۴)
آروسی	۲۳۰۵۰۰	۱۰۶۶۲۰۲۳۳	آسلا	۳۶۰۷۲۰
اریتره	۱۱۷۰۶۰۰	۲۰۶۱۴۰۷۰۰	اسره	۲۷۵۰۲۸۵
ایلو بابور	۴۷۰۴۰۰	۹۶۳۰۳۲۷	متو	۱۲۰۴۹۱
باله	۱۲۴۰۶۰۰	۱۰۰۰۶۰۴۹۱	گوبا	۲۲۰۹۶۳
تیگره	۶۵۰۹۰۰	۲۰۴۰۹۰۷۰۰	مکله	۶۱۰۵۸۳
سیدامو	۱۱۷۰۲۰۰	۳۰۷۹۰۵۷۹	آواسا	۳۶۰۱۶۹
شوا	۸۵۰۲۰۰	۸۰۰۹۰۵۶۵	آدیس‌آبابا	۱۰۴۲۳۰۱۱۱
قندار	۷۴۰۲۰۰	۲۰۹۰۵۰۳۶۲	قندار	۶۸۰۹۵۸
کفا	۵۴۰۶۰۰	۲۰۴۵۰۳۶۹	جیما	۶۰۰۹۹۲
گموکفا	۳۹۰۵۰۰	۱۰۲۴۸۰۵۳۴	آریامینچ	۲۳۰۰۳۰
گوجم	۶۱۰۶۰۰	۳۰۲۴۴۰۸۸۲	دبره مارکوس	۲۹۰۸۰۸
ولگا	۷۱۰۲۰۰	۲۰۳۶۹۰۶۷۷	نکته	۲۸۰۸۲۴
ولو	۷۹۰۴۰۰	۳۰۶۰۹۰۹۱۸	دسیه	۶۸۰۸۴۸
هرر	۲۵۹۰۷۰۰	۴۰۱۵۱۰۷۰۶	هرر	۶۲۰۱۶۰

ترکیب نژادی در اتیوپی عبارتند از: ۳۰٪ امهری (Amhara)، ۲۶٪ کالا (Galla)، ۹٪ تیگرینی (Tigrinya)، ۵٪ تیگره (Tiger)، ۴٪ کفا (Kafa)، ۳٪ سومالی (Somali)، ۳٪ گوراگی (Gurage)، ۳٪ نیلوتس (Nilotes)، ۱/۳٪ ویچ نور (Whichnuer)، ۱/۳٪ عرب (Arabic)، ۱٪ عفار (Afar) و ۱۴/۷٪ بقیه را شامل می‌شوند.

مذهب: ۴۸/۹٪ مردم ارتدوکس اتیوپیائی، ۳۱/۴٪ مسلمان، ۱۱/۴٪ مذهبیون قبیله‌ای، ۷/۳٪ مسیحی و ۱٪ بقیه مذاهب هستند. زبان رسمی امهری که انگلیسی، فرانسوی و عربی نیز رایج است.

فعالیت احزاب در اتیوپی محدود و تنها حزب آن، حزب کارگران خلق اتیوپی می‌باشد، که طبق رأی مجلس در سال ۱۹۸۴ تأسیس شد. کشور اتیوپی در سال ۱۹۴۱ استقلال یافت. روز ملی آن ۱۲ سپتامبر (روز انقلاب مردم) بوده و در سال ۱۹۵۴ به عضویت سازمان ملل درآمد و علاوه بر آن در سازمانهای ذیل عضویت دارد: سازمان خواروبار و کشاورزی (FAO)، آژانس بین‌المللی انرژی

بایتخت این کشور شهر آدیس‌آبابا و جمعیت آن ۱۰۴۲۳۰۱۱۱ نفر و پرجمعیت‌ترین شهرهای آن عبارتند از: (۱۹۸۴) اسره (Asmera) ۲۷۵۰۲۸۵ نفر، دیر داوه (Dir Dawa) ۹۸۰۱۰۴ نفر، قندار (Gonder) ۶۸۰۹۵۸ نفر و دسیه (Dese) ۶۸۰۸۴۸ نفر. بنادر مهم عبارتند از: مصوع و عصب که در کنار دریای سرخ واقع شده‌اند.

انتمی (IAEA)، بانک بین‌المللی ترمیم و توسعه (IBRD)، سازمان بین‌المللی هواپیمائی کشوری (ICAO)، انجمن بین‌المللی توسعه (IDA)، صندوق بین‌المللی توسعه کشاورزی (IFAD)، بنگاه مالی بین‌المللی (IFC)، سازمان بین‌المللی کار (ILO)، صندوق بین‌المللی پول (IMF)، اتحادیه بین‌المللی مخابرات راه دور (ITU)، سازمان آموزش علمی و فرهنگی ملل متحد یونسکو (UNESCO)، اتحادیه پست جهانی (UPU)، سازمان بهداشت جهانی (WHO)، سازمان هواشناسی جهانی (WMO)، سرزمینهای آفریقای، کارائیبی اقیانوس کبیر (AKP)، شورای همکاری گمرکی (CCC)، سازمان وحدت آفریقا (OAU)، کنفرانس تجارت و توسعه ملل متحد (UNCTAD)، سازمان کشورهای حوضه نیل، همکاری با کومکون، مشاوره برای کمک اقتصادی متقابل (RGW)، کمیسیون اقتصادی سازمان ملل متحد برای آفریقا (ECA) و سازمان بین‌المللی خطوط کشتیرانی (IMO) و کشورهای غیر متعهد .

مهمترین صنایع کشور عبارتند از :

نساجی، نوشابه، تنباکو، کاغذ، محصولات چرمی، شیمی - صنعتی، سیمان، خاک چینی، سولفات کلسیم بی‌آب، نیشکر، ذرت، گندم، ارزن، لوبیا، نخود، قهوه، پنبه و موز از مهمترین محصولات کشاورزی می‌باشند. سرانه زمین مزروعی برای هر نفر بالغ بر ۰/۳۰ هکتار می‌باشد. تولید گوشت گاو ۲۱۴۰۰۰۰ تن و گوشت بره ۱۳۲۰۰۰۰ تن و صید ماهی ۲۶۰۸۰۰ تن می‌باشد. تولید سالانه نیروی الکتریسیته نیز معادل ۶۷۹ میلیون کیلووات ساعت است.

مهمترین معادن کشور عبارتند از: زغال سنگ، پلاتین، طلا، مس، پتاس، سنگ کتان و گاز طبیعی. نیروی کار کشور بالغ بر ۱۴۰۲۶۴۰۰۰ نفر است (سال ۱۹۸۴) که ۷۶/۸٪ در کشاورزی و صنایع و ۲۳/۲٪ در تجارت و غیره مشغول بکار هستند. تعداد افراد ثابت ارتش ۲۱۷۰۰۰۰ نفر بوده که ۹۶/۸٪ زمینی، ۱/۴٪ دریایی و ۱/۸٪ نیروی هوایی هستند.

واحد پول اتیوپی بیر (B F) = ۱۰۰ سنت، برابر با ۳۴/۲۹ ریال است (نرخ برابری ارز تاریخ ۱۳۶۶/۷/۲۷) و هر ۲/۰۷ آن برابر یک دلار آمریکا است.

تولید ناخالص ملی در سال (۱۹۸۴) ۴/۹ میلیارد دلار بوده (درآمد سرانه ۱۱۵ دلار) که ۴۳/۱٪ آن از کشاورزی، ۵۶/۹٪ از صنایع، تجارت و غیره، بدست می‌آید. هزینه‌های نظامی کشور ۸/۶٪ تولید ناخالص ملی بوده است.

درآمد بودجه ملی در سال (۱۹۸۵) ۹۸۵ میلیون دلار و هزینه‌های بودجه ملی بالغ بر ۱/۸ میلیارد دلار بوده است.

واردات این کشور در سال (۱۹۸۴) بالغ بر ۹۴۲ میلیون دلار بوده که بیشتر شامل: نفت و مواد نفتی، نفت خام، ماشین آلات

شامل وسیله نقلیه موتوری، هواپیما، تولیدات فلزی، غذا، حیوانات زنده، مواد شیمیایی و تولیدات شیمیایی که اکثراً " از کشورهای: شوروی ۲۲/۱٪، آمریکا ۱۵/۷٪، آلمان غربی ۱۰/۵٪، ایتالیا ۹/۹٪ و ژاپن ۶/۶٪ وارد می‌شود.

میزان صادرات این کشور در همان سال بالغ بر ۴۱۷ میلیون دلار بوده که شامل: قهوه، دانه‌های روغنی، پوست، پشم و چرم است که اکثراً به کشورهای آمریکا ۱۹/۵٪، آلمان غربی ۱۸٪، ژاپن ۷/۵٪، ایتالیا ۷/۴٪ و جیبوتی ۶/۹٪ صادر می‌شود.

در سال (۱۹۸۳) حدود ۲۳۰۳۰۵ کیلومتر راه اصلی (۳۳٪ آسفالت شده) وجود داشته و در سال (۱۹۸۴) ۴۳۰۵۵۸ اتومبیل سواری و ۱۳۰۵۶۹ وسیله نقلیه عمومی مورد استفاده می‌باشد. و همچنین ۲۳ فروند کشتی تجاری در سال (۱۹۸۵) وجود داشته است.

طول راه‌آهن مورد استفاده نیز بالغ بر ۷۸۱ کیلومتر بوده است و ارتباطات هوایی داخلی و بین‌المللی این کشور توسط شرکت هواپیمائی اتیوپی انجام می‌شود. ارتباطات در این کشور متعلق به دولت می‌باشد. در سال (۱۹۸۵) تعداد ۸ فرستنده رادیویی و ۸ فرستنده تلویزیونی، گیرنده رادیویی ۲۰۰۰۰۰۰۰ (یک‌گیرنده برای هر ۲۲ نفر) و ۴۰۰۰۰۰۰ گیرنده تلویزیونی (یک‌گیرنده برای هر ۱۰۰۸۵ نفر) مورد استفاده بوده و همچنین ۱۰۰۰۷۸۳ شماره تلفن (یک‌شماره برای هر ۴۰۸ نفر) مورد بهره برداری قرار داشته است.

روزانه تعداد ۳ نشریه گوناگون با تیراژی معادل ۴۷۰۰۰۰ و سرانه ۱/۱ برای هر هزار نفر منتشر می‌شود (۱۹۸۴) مقیاس مورد استفاده سیستم متریک است. در سال ۱۹۸۲ کل پزشکان اتیوپی ۵۵۴ نفر (یک پزشک برای هر ۷۹۰۳۶۵ نفر) و همچنین تعداد ۱۰۰۹۹۳ عدد تخت بیمارستانی (یک‌تخت برای هر ۳۰۶۳۹ نفر) وجود داشته.

۶۰۷۰۱۰۲۵۵ نفر از کل جمعیت باسوادند. ۱۵٪ از کل جمعیت (۱۹۸۴).

نسبت تعلیم و تربیت در مدارس کشور اتیوپی بدین قرار است :

نسبت شاگرد به معلم	شاگردان	معلمان	مدارس	دوره‌های تحصیلی ۱۹۸۳-۴
۵۳/۵	۲۰۴۹۷۰۱۱۴	۴۶۰۶۷۴	۷۰۰۹۶	مدارس ابتدائی ۱۲-۷
۴۴	۵۷۹۰۸۳۴	۱۳۰۱۹۲	۱۰۰۶۶	مدارس متوسطه ۱۸-۱۳
۱۰/۹	۱۵۰۷۷۶	۱۰۴۴۶	۱۱	تعلیمات عالی

مقدار کالری مصرفی برای هر نفر در سال (۱۹۸۱) :

روزانه ۲۰۱۴۹ کالری برای هر نفر (شامل ۹۳٪ گیاهی، ۷٪ حیوانی) ۹۲٪ حداقل احتیاج توصیه شده، بوسیله سازمان جهانی (FAO) می‌باشد.